

Leder

Aktiviteten i bygge- og anlægsbranchen har været høj i de forgangne år, og den toppede i 2022. Byggeaktiviteten forventes at falde i 2023 og 2024 på grund af den høje rente og den økonomiske usikkerhed, som langsomt udvikler sig. Der er stor forskel på aktivitetsniveauet i de forskellige underbrancher.

Årets analyse er baseret på regnskabstal for 2023. De væsentlige prisstigninger for byggematerialer er toppet i efteråret 2022, men lønudviklingen har som følge af inflationen og den høje aktivitet været på et højt niveau i 2023.

Den gennemsnitlige overskudsgrad for den samlede branche er 6,3 %, hvilket er en flot fremgang i forhold til 2022, hvor overskudsgraden udgjorde 4,4%.

Det gennemsnitlige primære resultat pr. ansat er steget fra 90 t.kr. i 2022 til 119 t.kr. 2023. Den gennemsnitlige soliditetsgrad er samtidigt faldet fra 38,2% i 2022 til 35,7% i 2023. 86,5% af virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen havde overskud i 2023, hvilket er på niveau med 2022.

Anlægsentreprenørernes indtjening er steget fra 106 t.kr. i 2022 til 155 t.kr. i 2023, hvilket er en god stigning i indtjeningen. Det er forventningen, at anlægsentreprenørerne fortsat vil have en høj aktivitet i de kommende år med fjernvarmeopgaver, elektrificering af Danmark, klimatiltag mv.

Bygningsentreprenørerne er de bedst indtjenende med et primært resultat pr. ansat på 171 t.kr., hvilket er en flot stigning i forhold til 2022, hvor det primære resultat pr. ansat for bygningsentreprenørerne udgjorde 120 t.kr. Nybyggeriet af boliger er fortsat på et lavt niveau.

Der sker en væsentlig konsolidering i branchen, hvor særligt 5-6 forskellige aktører opkøber virksomheder i forskellige dele af branchen. Der sker opkøb af malere, installationsvirksomheder, facadevirksomheder, ventilationsvirksomheder mv. Det er en nødvendig konsolidering for at skabe større virksomheder, der kan håndtere større opgaver, men også de tungere administrative krav, klimakrav mv.

Bygge- og anlægsbranchen arbejder ihærdigt med de nye CSRD-rapporteringskrav. De børsnoterede virksomheder er omfattet af kravene, og C-stor-selskaberne skal rapportere fra 2025. Det betyder, at arbejdet med bl.a. dobbeltvæsentlighedsanalyserne er i gang på nuværende tidspunkt, ligesom materialeleverandører og underleverandører også skal kunne afgive de fornødne oplysninger. Bygherrerne har i stigende grad flere og mere detaljerede klimakrav med i udbuddene, og de tæller mere og mere i pointgivningen.

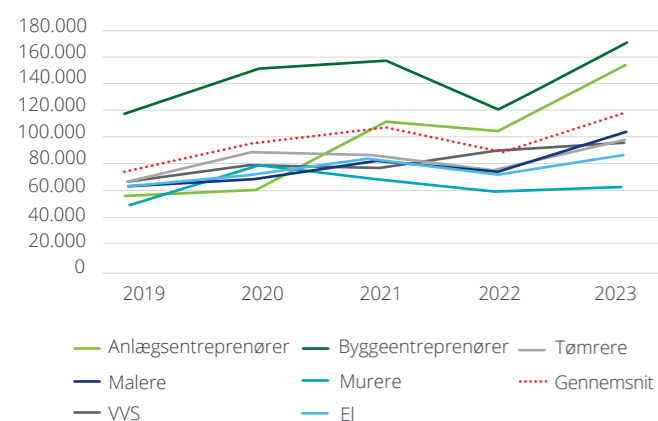
Den kommende tid ser udfordrende ud for virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen. Aktiviteten var fortsat på et meget højt niveau i 2022 og 2023, men mange projekter udskydes eller aflyses på grund af den høje rente. Renten er formentligt toppet, men det ville være rart med et fald i såvel den korte som den lange rente.

Bygge- og anlægsbranchen - generelt

Aktiviteten i bygge- og anlægsbranchen har fortsat været høj i 2023, men udviklingen ser også ud til at være toppet i denne omgang, da mange projekter udskydes. Indtjeningen er steget i 2023 efter et vanskeligt 2022 med pludseligt stigende lønninger og materialepriser.

Primært resultat pr. ansat - underbranche

Indtjeningen pr. medarbejder er stigende

Indtjeningen hos virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen udgør i 2023 i gennemsnit 119 t.kr., hvilket er en stigning på 29 t.kr. pr. ansat i forhold til 2022, hvor det primære resultat pr. ansat udgjorde 90 t.kr. Materialepriser, brændstofpriser og lønomkostninger er stabiliseret i 2023, og der er fortsat høj aktivitet på trods af den høje rente. Aktiviteten indenfor en række anlægsopgaver som udbygning af fjernvarmenettet, fiberkabeletablering, elektrificering mv. har været stigende, men en række øvrige projekter er i løbet af 2023 i stigende omfang blevet aflyst eller udskudt.

Virksomhederne med 100+ ansatte har den højeste indtjening pr. ansat med 133 t.kr. pr. ansat, hvilket er en flot stigning fra 93 t.kr. pr. ansat i 2022. Alle størrelseskategorier af virksomheder oplever en fremgang i indtjeningen målt i det primære resultat pr. ansat.

Alle underbrancher i bygge- og anlægsbranchen har oplevet en stigning i det primære resultat pr. ansat i 2023. Finansieringsomkostningerne har været høje i hele 2023.

Byggeentreprenørerne har den højeste indtjening pr. ansat med 171 t.kr. pr. ansat i 2023, hvilket er en stigning fra 120 t.kr. pr. ansat i 2022. Den høje indtjening pr. ansat i særligt 2023 kan primært henføres til, at det er lykkedes at styre sig igennem de stigende materialepriser, der nu er indarbejdet i priserne til kunderne, og at indtjening på underleverandører giver en højere indtjening end normal pr. ansat, set i forhold til de andre underbrancher i bygge- og anlægsbranchen.

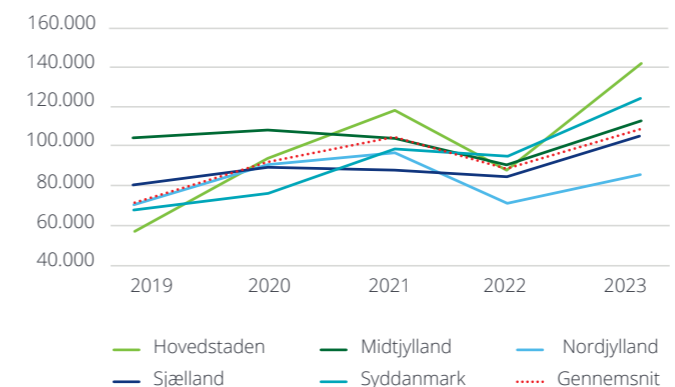
Anlægsentreprenørernes indtjening pr. ansat er ligeledes steget og fortsat høj, og det primære resultat pr. ansat er steget fra 106 t.kr. i 2022 til 155 t.kr. i 2023. Efter fire svære år

i perioden 2017-2020 for anlægsentreprenørerne, hvor der i perioder har manglet store opgaver og hvor indtjeningen var under pres i en længere periode, er 2023 omsider på et tilfredsstillende højt niveau.

For el-installatørerne, malerne, murerne og tømrerne er det primære resultat pr. ansat også steget med 2-13 t.kr. pr. ansat i 2023 i forhold til 2022. Tømrerne klarer sig bedst, og har forøget indtjeningen pr. ansat fra 76 t.kr. pr. ansat i 2022 til 99 t.kr. pr. ansat i 2023.

Indtjeningen pr. ansat er i 2023 højest i Region Hovedstaden, der har en gennemsnitlig indtjening på 142 t.kr. pr. ansat. Region Nordjylland er fortsat den region med laveste indtjening pr. ansat med 83 t.kr. pr. ansat i 2023, hvilket dog er en stigning på 7 t.kr. i forhold til 2022., hvor det primære resultat pr. ansat udgjorde 76 t.kr.

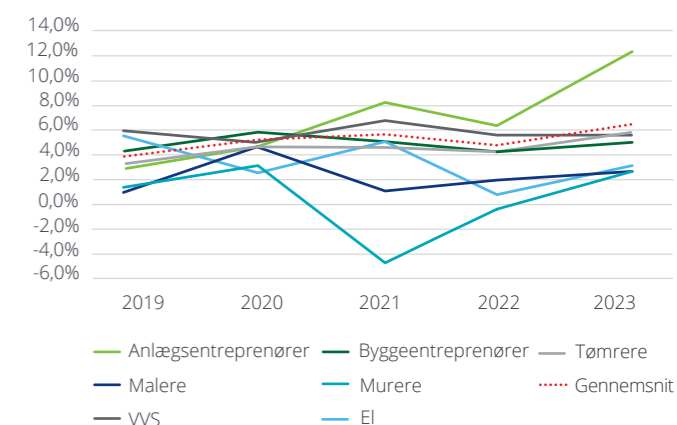
Primært resultat pr. ansat (gns.) - region

Overskudsgraden udgør 6,3% i 2023, hvilket er en stigning fra 4,4% i 2022. Set i forhold til prisudviklingen og det væsentlige pres på priserne fra lønninger og materialer, der har været i 2022, har udviklingen i 2023 været meget tilfredsstillende. Det forventes dog, at overskudsgraden i branchen fortsat vil være udfordret i de kommende år.

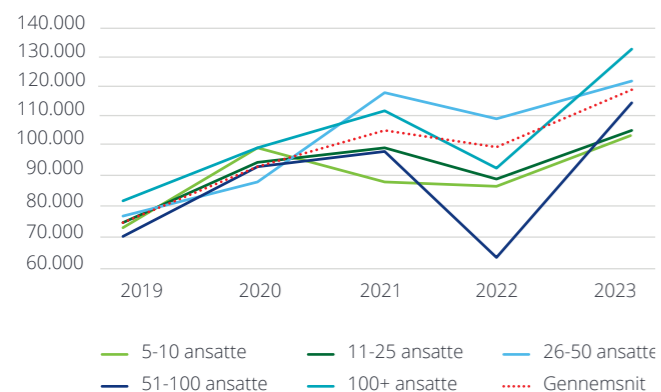
Den største positive udvikling i overskudsgraden er sket for anlægsentreprenørerne, som er gået fra 6,3% i 2022 til 12,1% i 2023. Det er særdeles positivt, da særligt anlægsentreprenørerne har behov for kapital til at investere i nye og forhåbentligt miljørigtige maskiner.

Overskudsgrad - underbranche

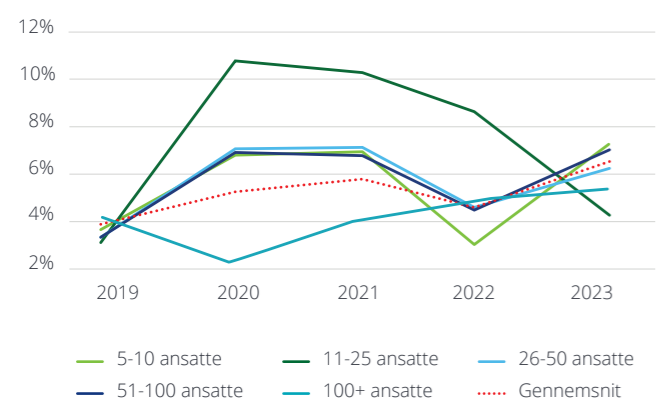

Antallet af virksomheder, der oplyser omsætning i deres offentligt tilgængelige årsrapporter, er begrænset, hvorfor grafer for overskudsgrader ikke er baseret på samme omfattende datagrundlag som de øvrige grafer i analysen. Malerne og murerne indgår alene i gennemsnitstallet på grund af et begrænset antal virksomheder i disse underbrancher, der oplyser omsætningen.

Primært resultat pr. ansat - virksomhedsstørrelse

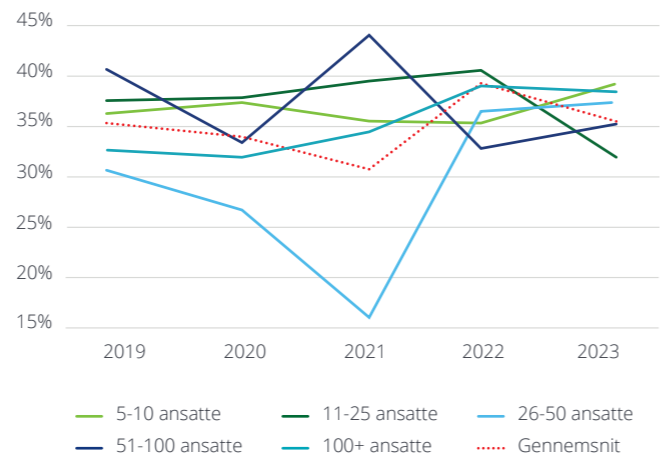
Overskudsgrad - virksomhedsstørrelse

På trods af den stigende indtjening i 2023 er soliditetsgraden for branchen samlet faldet fra 38% i 2022 til 36% i 2023. Det er primært anlægsentreprenørerne, der haft et fald i soliditetsgrad, der er faldet fra 47% i 2022 til 37% i 2023. To år i træk med forbedret indtjening havde en væsentlig indvirkning på soliditeten hos anlægsentreprenørerne i 2022. De øvrige underbrancher har en nogenlunde uændret soliditetsgrad i 2023.

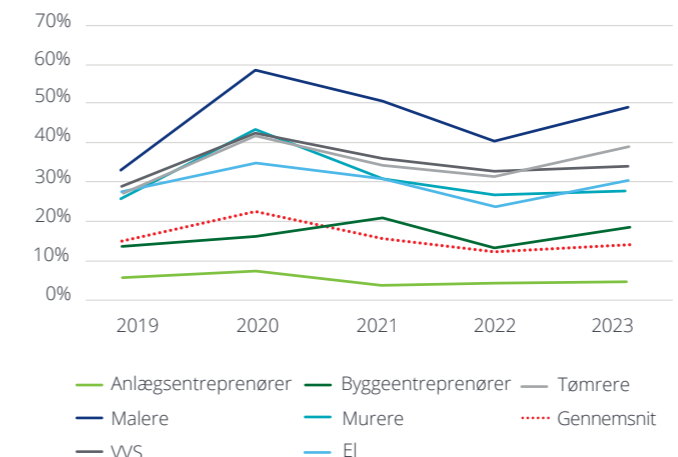
De mindst solide virksomheder er virksomhederne med 11-25 ansatte, der også er den gruppe af virksomheder, der har den laveste indtjening pr. ansat sammen med de mindste virksomheder. Soliditetsgraden udgør 32% i 2023, hvilket er et fald på 9% i forhold til 2022, hvor soliditetsgraden udgjorde 41%. De øvrige virksomhedskategorier har alle en soliditetsgrad på mellem 37%-42% i 2023.

Soliditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

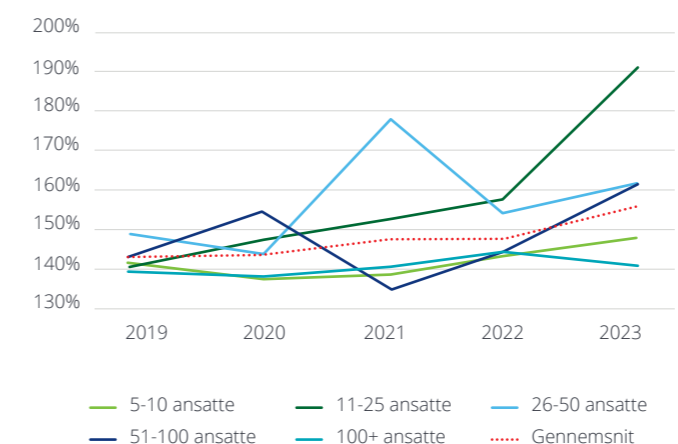

Afkastet af den investerede kapital er steget fra 13% i 2022 til 14% i 2023. Afkastet af den investerede kapital er steget for alle underbrancherne i 2023, hvilket er meget positivt.

Afkast af investeret kapital (gns.) - underbranche

Likviditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

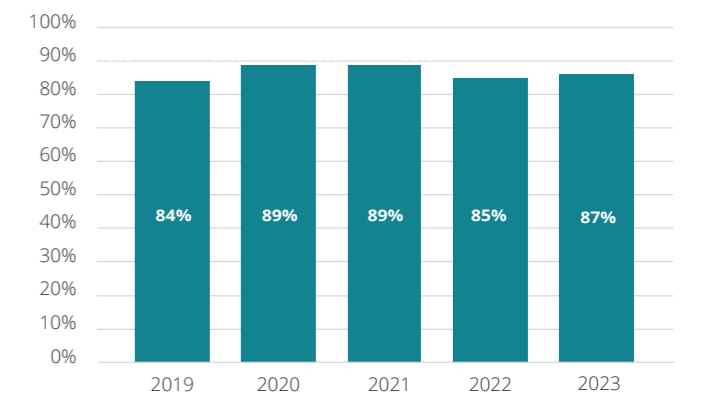

Likviditetsgraden, dvs. arbejdskapitalen, udgør 1,56 i 2023, hvilket er en stigning i forhold til 2022, hvor likviditetsgraden udgjorde 1,49. Det er positivt, at likviditetsgraden er over 1, da det er udtryk for, at omsætningsaktiverne overstiger den kortfristede gæld. På den anden side kan det indikere, at arbejdskapitalen stiger, dvs. at det kan indikere, at virksomhederne ikke formår at få de igangværende arbejder omsat til fakturering og indbetalinger. Det har tidligere været en udfordring i højkonjunkturer at reducere arbejdskapitalen, og er et faresignal, når konjunkturerne vender eller der opstår en krise. I en række af de virksomheder, som indgår i analysen, er dette desværre tilfældet, hvilket øger risikoen for tab og ultimativt konkurs.

Likviditeten er generelt god i mange virksomheder i bygge- og anlægsbranchen, hvilket skyldes den høje aktivitet mv.

Andelen af virksomheder med overskud i bygge- og anlægsbranchen i 2023 udgør 86,5%, hvilket er en mindre forbedring i forhold til 2022. Der har fortsat været en del konkurser i 2023 og 2024.

Andel af virksomheder med overskud

En ny æra for bæredygtighed: CSRD-rapportering i bygge- og anlægsbranchen

Bygge- og anlægsbranchen står over for en stor omstilling for at overholde EU's nye Corporate Sustainability Reporting Directive, også kendt som CSRD-kravene. Fra regnskabsåret, der begyndte d. 1. januar 2024, handler det ikke kun om at implementere bæredygtige initiativer i virksomheden, men også om at kunne rapportere på bæredygtighedsdataene og skabe transparens i virksomhedernes ESG-nøgletal.

EU har med deres Green Deal lagt en omfattende plan og strategi for, hvordan hele kontinentet skal blive klimaneutralt i 2050.

En central del af at sikre, at alle på tværs af brancher bevæger os i den retning, er muligheden for at rapportere om vores bæredygtighedsindsatser.

I løbet af de sidste 150 år har revisionsbranchen finpusset sine evner til at håndtere finansielle oplysninger, og vi er alle vant til de standardiserede krav, der findes til regnskaber. Ambitionen fra EU's side er, at der også implementeres lignende standarder for de aspekter, der ikke altid lader sig måle i økonomiske termer. Det gælder fx, når vi taler om ESG-nøgletal.

Hvordan registrerer man affald, mursten og stål i sit bæredygtighedsregnskab? Dette er en udfordring, som EU forsøger at standardisere gennem deres rådgivningsorgan, European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). Siden sin oprettelse i 2001 har EFRAG spillet en central rolle i at rådgive om finansielle og bæredygtighedsrapportering i Europa. De hjælper virksomheder med korrekt rapportering og sikrer, at standarderne overholder lovkrav og lever op til interessenteres forventninger. For bygge- og anlægsbranchen er det derfor væsentligt at forstå disse standarder grundigt for at kunne håndtere sine bæredygtighedsdata korrekt i forbindelse med CSRD-rapportering.

CSRD-kravene gælder for store virksomheder – både børsnoterede og private, der overskrider to af følgende grænser: mere end 250 ansatte, en årlig nettoomsætning på over 391 millioner DKK, eller en balancesum på over 195 millioner DKK. Kravene træder i kraft for store børsnoterede virksomheder fra regnskabsåret 2024, og for andre store virksomheder, der opfylder CSRD's kriterier, fra regnskabsåret

2025, hvilket omfatter både børsnoterede og ikke-børsnoterede virksomheder.

CSRD-kravene gælder for store børsnoterede virksomheder samt private virksomheder, der enten har over 250 ansatte og/eller en nettoomsætning på 391 mio. DKK årligt. CSRD-kravene træder i kraft for regnskabsåret 2025.

Virksomhederne er forpligtede til at offentliggøre information om deres påvirkninger, risici og muligheder i relation til miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold — også kendt som ESG.

Tag det første spadestik til CSRD-rapportering

Mange virksomheder i bygge- og anlægsbranchen har længe arbejdet med at implementere grønnere løsninger. Men derfor kan det stadig være en ny udfordring at rapportere deres ESG-nøgletal i henhold til CSRD-direktiverne.

For at komme godt i gang anbefaler vi at opdele processen i følgende trin:

Lav en plan: Identificér hvilke bæredygtighedsaspekter, der er mest relevante for din virksomhed og jeres samarbejdspartnere.

Her tager I også hul på virksomhedens dobbelt væsentlighedsanalyse, der indgår som et krav i CSRD-rapportering.

I dobbelt væsentlighedsanalysen vurderer virksomheden, hvilke ESG-forhold der er væsentlige. Indvirkningen ses fra to perspektiver: **Påvirkningsvæsentlighed**, som handler om, hvordan virksomheden påvirker omverdenen, og **finansiel væsentlighed**, som handler om, hvordan virksomhedens finansielle stilling påvirkes.

Regnskabsår	Public Interest Entities		Øvrige virksomheder omfattet af årsregnskabsloven		Størrelsesgrænser [▲]		
	Børsnoterede (regulerede)*	Finansielle PIEs**	Statslige aktieselskaber	Øvrige	Ansatte	Omsætning	Balance
2024	📊	📊	🏛️		> 500		
2025	📊	📊	🏛️	🏢	> 250	> 391 DKKm	> 195 DKKm
2026		📊	🏛️		> 250	> 391 DKKm	> 195 DKKm
2026	📊		🏛️		> 10	> 7 DKKm	> 3,5 DKKm

Med mulighed for udskydelse til 2028

* Inkluderer også noterede finansielle PIEs og ikke-EU/EØS virksomheder noteret på regulerede markeder indenfor EU/EØS

** Pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber som ikke er noteret på regulerede markeder

📊 Omfatter også artikel 8 taksonomirapportering

▲ Skal overskride to af de tre størrelsesgrænser i to på hinanden følgende år, bortset fra ansatte for 2024 som er baseret på gennemsnit for året

Erhvervsstyrelsen har lavet en guide og skabelon, der hjælper virksomheder med at lave en dobbelt væsentlighedsanalyse ved at give overblik og værktøjer til at identificere og vurdere bæredygtighedsrelaterede indvirkninger, risici og muligheder, også benævnt IRO (impacts, risks and opportunities).

Indsaml data: Dette kan inkludere regnskabs- og HR-systemer, interne rapporter, driftsovervågningssystemer m.m. Sørg for at dataene er nøjagtige og opdaterede. For kvantitative data kan dette inkludere statistikker om energi- og ressourceforbrug, CO2-udledninger og affaldsproduktion. For kvalitative data kan det være relevant at indsamle feedback fra medarbejdere eller eksterne interessenter om virksomhedens bæredygtighedspraksis.

Skriv rapporten: Organisér rapporten i en klar og logisk struktur. Overvej at inkludere sektioner som introduktion, virksomhedens strategi og data om ESG-aspekter. Sørg for at inkludere både data og kontekst; ikke kun tal, men også forklaringer bag tallene.

Gennemfør kontrol og feedback runder: Lav en grundig intern gennemgang af rapporten for at sikre, at CSRD- og ESRS-kravene overholdes. Del udkastet med relevante interessenter herunder ledelse, juridisk afdeling, bæredygtighedsteam m.fl. Overvej at facilitere arbejdsgrupper for at diskutere rapporten i dybden.

Offentliggør: Sørg for at have en klar strategi for, hvordan rapporten skal offentliggøres. CSRD-kravene er udformet for at skabe større gennemsigtighed og standardisering i værdikæderne – både når det gælder økonomiske og bæredygtige vækstsmål. I takt med at markedet efterspørger flere grønne løsninger, kan offentliggørelsen ses som en mulighed for at styrke virksomhedens brand og fremme vækst i fremtiden.

Byg bæredygtighedsrapportering på stabil grund

For bygge- og anlægsbranchen er der flere udfordringer, der kan gøre CSRD-rapportering kompleks:

Mange aktører, herunder arkitekter, ingeniører, entreprenører, grossister og underleverandører, samarbejder i projekterne. Dette samarbejde kan gøre det vanskeligt at indsamle data om bæredygtighedspraksis på tværs af værdikæderne. Sørg for at styrke samarbejdet på tværs af alle parter.

Desuden varierer byggematerialer og metoder betydeligt fra projekt til projekt, hvilket resulterer i forskellige miljøpåvirkninger. Gør man brug af direkte genbrug eller genanvender man materialer? Det har alt sammen betydning for CO2-regnskabet og ressourceforbruget.

Mange virksomheder mangler de nødvendige systemer til at indsamle og analysere bæredygtighedsdata. Uden et solidt fundament kan det være svært at opfylde de nye rapporteringskrav. Én løsning er at have dedikerede medarbejdere, der har fokus på at implementere og rapportere på virksomhedens bæredygtighedsprocesser, men for en række virksomheder vil det også betyde væsentlige ændringer eller udskiftning af eksisterende ERP-systemer.

Yderligere information om bæredygtighedsrapportering efter CSRD kan findes her: Bæredygtighedsrapportering efter CSRD | Deloitte. Desuden tilbyder både Dansk Industri og Dansk Erhverv løbende dokumentation og retningslinjer til virksomheder, der ønsker at forbedre deres bæredygtighedsrapportering.

Den Europæiske Kommission og EFRAG arbejder også på at gøre rapporteringsprocessen mere strømlinet og effektiv for virksomhederne.

InstallatørGruppen gør klar til CSRD

Af Morten Reedtz Kjellerv, Head of ESG at InstallatørGruppen

InstallatørGruppen er en af Danmarks største tekniske installationsvirksomheder. Gruppen blev etableret i begyndelsen af 2023 med udgangspunkt i 11 lokale virksomheder. Gruppen opererer inden for el, VVS, fiber, ventilation og kølesystemer og er ejet af FSN Capital samt de oprindelige ejere af de opkøbte virksomheder. Den vokser løbende gennem opkøb og organisk vækst og omfatter i dag 27 virksomheder over hele landet med en samlet omsætning i 2023 på 1,3 milliarder kroner og 1.130 medarbejdere.

Med den størrelse bliver InstallatørGruppen nu også omfattet af CSRD-lovgivningen og skal dermed til at rapportere ESG-data for dens mange virksomheder i henhold til de nye EU-krav. Det giver både udfordringer og åbner for nye muligheder.

Udfordringer ved CSRD-implementering

En af de største udfordringer ved at rulle CSRD-rapporteringen ud i InstallatørGruppens 23 installationsvirksomheder er, at mange af virksomhederne er af en størrelse, så de ikke tidligere har været omfattet af så omfattende rapporteringskrav vedrørende ESG (Environmental, Social, and Governance) parametre, og det kan være svært at vide, hvor man skal starte og hvilke ressourcer det vil kræve. CSRD kræver en betydelig mængde dataindsamling og -behandling, og det kan være en stor mundfuld for mindre virksomheder, der ikke altid har de nødvendige ressourcer eller ekspertise til at håndtere disse krav.

Mange fordele ved ESG-rapportering

På trods af udfordringerne er der også betydelige fordele ved at implementere CSRD-rapportering og fokusere på ESG. For det første kan god ESG-rapportering blive en vigtig konkurrenceparameter. Med den stigende efterspørgsel efter bæredygtige løsninger fra kunder og samarbejdspartnere kan virksomheder, der kan dokumentere deres bæredygtige praksis, opnå en klar fordel i markedet. For InstallatørGruppen er ESG-fokus en hjørnesten i forretningsstrategien. Derfor har gruppen også valgt at rapportere på udvalgte ESG-data allerede i den første årsrapport, selvom det ikke var et lovgivningsmæssigt krav. Tidlig fokus på ESG-elementer og en proaktiv tilgang til rapportering kan hjælpe dem med at styrke deres position i en konkurrencepræget branche.

Derudover kan en grundig ESG-rapportering hjælpe virksomhederne i gruppen med at reducere risici og styre deres forretning i en mere bæredygtig retning. Ved at gennemføre en 'double materiality assessment' (DMA) kan InstallatørGruppen nemlig identificere de områder, hvor de både påvirker og bliver påvirket af bæredygtighedsfaktorer. Dette kan resultere i mere informeret beslutningstagning og en klarere strategi for fremtidig vækst og udvikling.

Krav til ESG-dokumentation er allerede en realitet

Selvom InstallatørGruppen først bliver omfattet af CSRD næste år, så har mange af gruppens virksomheder allerede erfaring med at levere andre former for ESG-data. Det drejer sig om ESG-data til virksomhedernes kunder. Det kan være alt lige fra et specifikt produkts, f.eks. en varmepumpes, klimapåvirkning, til hvor mange lærlinge virksomheden har med på det projekt, de udfører for kunden. Bæredygtigheds certificeringer inden for byggeri og renovering vokser kraftigt i disse år, hvor DGNB, EU's Taksonomi og Svanemærket i dag stiller krav om detaljeret dokumentation af materialer og processer. Disse krav viser, at selv mindre virksomheder bliver bedt om at levere omfattende ESG-data til deres kunder.

Men det kan være en udfordring at skaffe disse data. Ofte kan leverandører og grossister ikke skaffe den nødvendige dokumentation på materialerne. Det er en stor udfordring, når f.eks. EU's Taksonomi udvikler sig så hurtigt, som den gør. Vi oplever ofte, at

det er svært at følge med i de hastigt skiftende krav, hvilket resulterer i ekstra arbejde for installationsvirksomhederne, da de skal bruge tid på at jage den fornødne dokumentation – hvis den i det hele taget findes.

Udrulning af CSRD med støtte fra InstallatørGruppens ESG-funktion

En af fordelene, virksomhederne har ved at blive en del af InstallatørGruppen, er, at de ikke selv skal stå alene med den komplekse opgave, det er at få overblik over kravene til ESG-rapportering. Her står gruppens centrale ESG-funktion for at implementere en systematik for rapportering og efterfølgende indsamling af data. Det betyder, at de enkelte virksomheder ikke behøver at dykke ned i de tekniske detaljer og omfattende krav, som CSRD stiller. I stedet kan de trække på den ekspertise og de ressourcer, som InstallatørGruppen har etableret.

Betydningen af den centrale ESG-støttefunktion er vigtig. Når vi arbejder med virksomhederne i gruppen, danner vi os i fællesskab et overblik over, hvilke ESG-data der er nødvendige og hvordan de bedst kan indsamles. Vores mål er at fjerne kompleksiteten for dem, så de kan fokusere på deres kerneforretning.

Ved at centralisere ESG-rapporteringen skaber InstallatørGruppen ikke kun en effektiv løsning, men også en konkurrencefordel for sine virksomheder. Den fælles ESG-funktion betyder, at rapporteringen bliver standardiseret og konsistent på tværs af alle virksomheder i gruppen, hvilket vil sikre en høj kvalitet og pålidelighed i de data, der leveres. Det gør det muligt for de enkelte virksomheder at præsentere en stærk og veldokumenteret ESG-profil over for deres egne lokale kunder, uden at de selv skal bruge omfattende tid og ressourcer på at indsamle og analysere data.

Vi kan allerede nu se, hvordan vores fælles ESG-rapportering er en strategisk fordel for virksomhederne. De kan nu tilbyde deres kunder et klart bevis på deres arbejde med bæredygtighed og indsigt i deres ESG-data, hvilket gør dem mere attraktive som leverandører.

Styrker sin markedsposition

Denne tilgang giver også virksomhederne en fordel i forhold til de af deres konkurrenter i segmentet af virksomheder, der ikke er omfattet af rapporteringskravene. Ved at tilbyde gruppens kunder en samlet og gennearbejdet ESG-rapportering fra InstallatørGruppen kan de lokale virksomheder demonstrere deres engagement i bæredygtighed og opfyldelse af de nyeste lovkrav, hvilket kan styrke deres position i markedet. Det bliver dermed en strategisk fordel for de mindre virksomheder i gruppen, som kan fokusere på deres kerneforretning, mens de stadig lever op til de stigende krav fra både lovgivning og kunder.

For at sikre at rapporteringen bliver så præcis og værdifuld som muligt, er det afgørende, at vi samarbejder tæt med vores revisorer og øvrige rådgivere for at sikre, at vi leverer et produkt af højeste kvalitet. Den rette rådgivning kan gøre en enorm forskel i forhold til at navigere i de komplekse krav og sikre, at vi opfylder alle nødvendige standarder.

"Det, andre kalder affald, ser vi som en ressource"

Af Nomi Forchhammer, Strategisk rådgiver

Bygge- og anlægsbranchen er blandt de største globale klimasyndere. De nye CSRD-krav og det øgede fokus på bæredygtighed betyder, at danske entreprenørvirksomheder skal intensivere deres grønne tiltag for at reducere deres CO₂-aftryk og spare på ressourcer. Tscherning er en af frontløberne inden for den grønne omstilling. Administrerende direktør Søren Tscherning har en klar vision om at integrere bæredygtighed i alle dele af virksomhedens processer; fra nedrivning til genanvendelse af materialer.

En grøn farve der forpligter

I april 2024 slog Tscherning dørene op til deres bæredygtige vartegn. Deres 1.700 m² store hovedsæde, som er en gammel lagerhal, er blevet renoveret med 89% genanvendelige materialer. Alt inventar, bortset fra AV/IT-udstyr og installationer, er lavet af enten direkte genbrugte, genanvendte eller upcycledede produkter. I starten af september blev bygningen hædret med årets Renoverpris, uddelt af Realdania og Grundejernes Investeringsfond

"Vores forretningsodel skal være lige så grøn som vores logo. Vi ønsker at lede an ved at integrere cirkulær økonomi i alle vores beslutninger. Derfor er jeg overordentlig stolt af, at vores hovedkvarter nu står som et håndgribeligt eksempel på, hvad der kan opnås med genbrugsmaterialer," fortæller Søren Tscherning, administrerende direktør.

Ifølge Søren er Tscherning en entreprenørvirksomhed med en tydelig ambition om at være førende inden for bæredygtighed, samtidig med at de opretholder deres konkurrencedygtighed.

Et fokus på bæredygtighed og effektivitet, der kommer særligt til udtryk i virksomhedens grundfilosofi:

"Vi skal altid stræbe efter at blive mere effektive, hurtigere og klogere, end vi var i går. Og så skal vi integrere bæredygtighed som grundstenen i vores forretning".

Fra affald til ressource: Cirkulært byggeri i praksis

Søren peger på to områder, der har kickstartet arbejdet med genbrugsmaterialer i Tscherning: dedikerede medarbejdere og stærke samarbejdsaftaler i deres netværk:

"Konkret har vi ansat specialister, som udelukkende fokuserer på at etablere aftaler for genanvendelse af byggematerialer. Desuden har vi en tidligere efterforsker ansat, der kigger vores samarbejdspartnere efter i sømmene: Er de rent faktisk så grønne, som de siger? Når vi så arbejder på et projekt, spørger vi altid: Hvor kan disse materialer finde nyt liv? Her spiller vores netværk en central rolle, fordi vores samarbejdspartnere aftager materialerne. Uden dem ville vi ikke kunne distribuere og transformere de ressourcer, vi har. Det, der tidligere blev sendt til forbrænding, bliver nu i højere grad genbrugt eller upcyclet", forklarer Søren.

Han peger dog også på, at det er et langt sejt træk at fremme genbrugstanken, og at det kræver en fælles indsats, hvis det skal lykkes:

fotograf Claus Peuckert

"Potentialet for at rykke på den her dagsorden er stort, når man tænker på, at kun ca. 1% af materialerne går til direkte genbrug. Størstedelen bliver genanvendt, og selvom omsmelting er langt bedre for CO₂-regnskabet end at producere nye materialer, stræber vi altid efter at finde løsninger, der fremmer direkte genbrug frem for genanvendelse. Udfordringen ligger i, at ikke alle deler vores ambition om grøn omstilling, og desværre er denne indsats heller ikke altid økonomisk synlig i de kortsigtede regnskaber".

Barrierer og belønninger ved grøn omstilling

Som frontløber bliver Tscherning stadig konfronteret med et par udfordringer på vejen mod en grønnere og mindre CO₂-belastende byggebranche:

"Hvis CO₂ blev anset som en økonomisk faktor, der i realiteten kostede virksomhederne penge, er jeg sikker på, at det ville sætte gang i den cirkulære proces i byggebranchen. I øjeblikket er der dog ikke tilstrækkeligt økonomisk incitament til at drive denne forandring. De opgaver, man vinder som entreprenør, er desværre ofte baseret på pris, men den billigste løsning er ikke altid den mest bæredygtige. Ligesom mange andre industrier

fokuserer byggebranchen primært på økonomi. Derfor er det nødvendigt, at vi kollektivt gentænker, hvad vi opfatter som værdi, hvis vi skal have succes med den grønne omstilling. Vi kan ikke påstå, at vi har opnået større økonomisk gevinst ved at fremme den bæredygtige agenda, men vi har derimod vundet på en række andre parametre", fortæller Søren og tilføjer:

"Jeg kan allerede nu se, hvordan vores grønne profil har haft en positiv indflydelse på vores rekruttering. Vi modtager betydeligt flere ansøgninger, og medarbejderne bliver længere tid hos os. Bæredygtighed spiller en særligt afgørende rolle for de yngre generationer. Jeg er overbevist om, at de investeringer, vi foretager nu, vil betale sig på lang sigt – både for vores virksomhed og for planetens fremtid. Nogle gange handler det også om at gøre det rigtige, ikke kun om at maksimere profitten".

Forventninger til fremtiden

Den kommende tid ser udfordrende ud for virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen. Aktiviteten var på et meget højt niveau i 2022, men mod slutningen af 2022 og i 2023 vendte udviklingen inden for særligt nybyggeri af boliger, men også meget erhvervsbyggeri er udskudt eller helt taget af markedet. Den høje rente har gjort planlagte projekter urentable og har skabt usikkerhed hos investorerne.

Renten

Den lange rente er steget i 2023 og 2024. Ifølge Nordeas renteprognose, opdateret den 23. september 2024, forventes den lange rente generelt at stige lidt frem mod udgangen af 2024, da sommerens rentefald vurderes at have været for kraftige. I løbet af 2025 ventes de lange renter igen at falde, men i et meget moderat tempo.

Den korte rente forventes i den samme prognose at falde i 2024, i takt med at nationalbankerne nedsætter renten.

Påbegyndte boliger

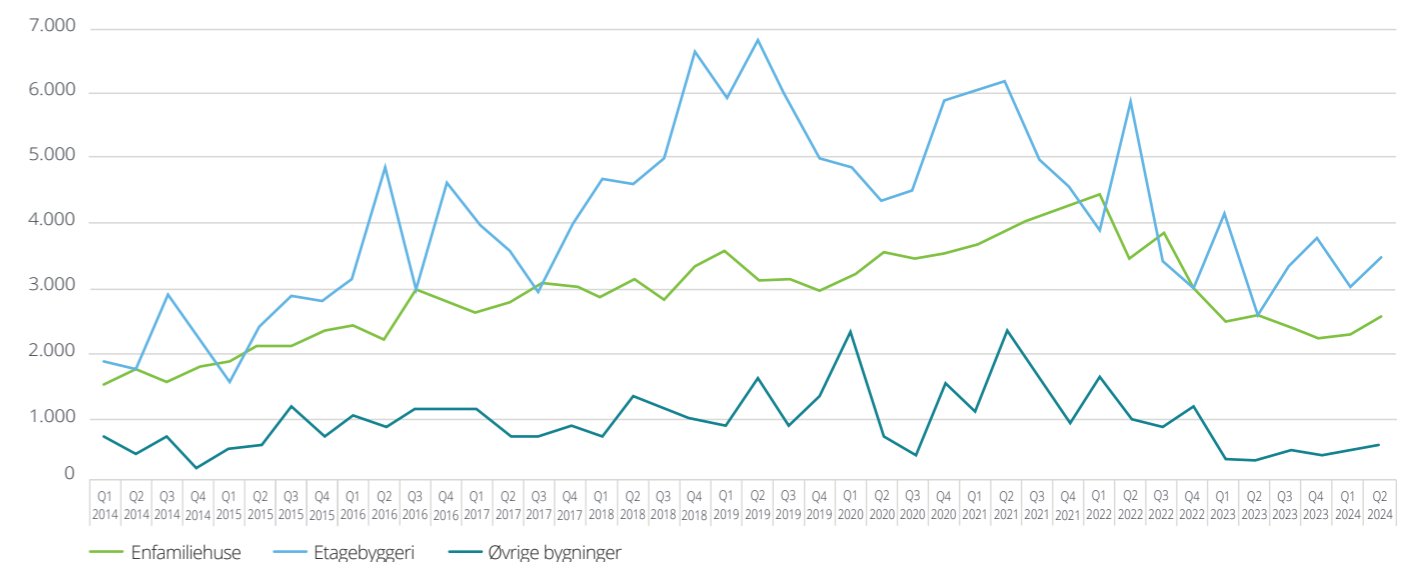
I perioden 2018-2022 blev der bygget rekordmange boliger, hvilket har været den primære driver i den høje aktivitet i bygge- og anlægsbranchen i de sidste 10 år. Det har været drevet af den lave rente, den demografiske udvikling imod byerne, samt den høje beskæftigelse.

Boligbyggeriet toppede i midten af 2019. Efterspørgslen efter boliger har været høj indtil sommeren 2023, hvor der er sket et betydeligt fald i solgte boliger og i efterspørgslen efter en nybygget bolig.

De stigende renter har og vil fortsætte med at lægge en dæmper på efterspørgslen efter nye boliger, da det bliver dyrere at finansiere opførelsen af byggeriet samt for slutkunden. Det er dog fremfor alt inflationen og særligt de betydeligt højere energipriser, der har medført faldende boligpriser og har medført et betydeligt fald i efterspørgslen efter nybyggede boliger. De forøgede lønninger og materialepriser har desuden medført, at det er blevet betydeligt dyrere at bygge nyt. Materialepriserne har toppet, men de samlede byggeomkostninger er på et nyt højt niveau.

Kvartalsvis udvikling i det samlede sæson- og forsinkelseskorrigerede antal boliger fordelt på anvendelse i perioden 1. kvartal 2014 til 2. kvartal 2024:

Antal påbegyndte boliger (sæsonkorrigeret)

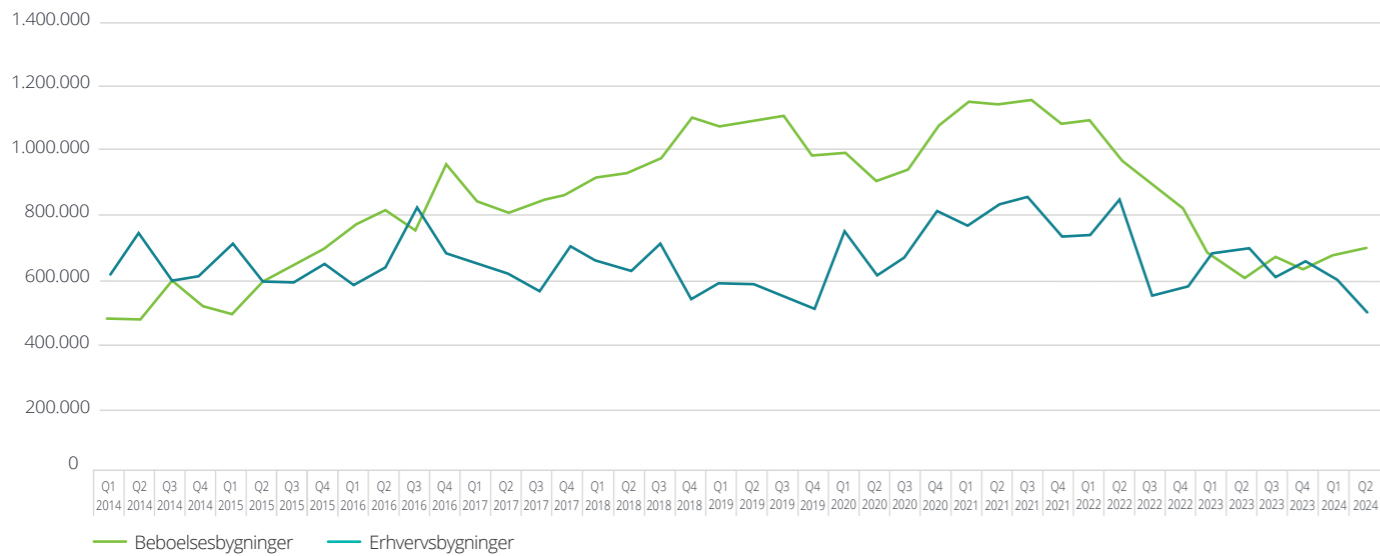

Stigende byggeomkostninger

Bygge- og anlægsbranchen er sat under et voldsomt pres på grund af de store stigninger i lønninger og materialepriser. Stigningen er stoppet, men særligt lønudviklingen har gjort, at byggeomkostningsindekset samlet er på indeks 117 sam-

menlignet med 1. kv. 2022. Det er nødvendigt at undgå store lønstigninger i den kommende periode for at holde de samlede byggeomkostninger stabile. Dette burde være muligt, når inflationen er reduceret til et stabilt niveau igen.

Det samlede påbegyndte etageareal i m2

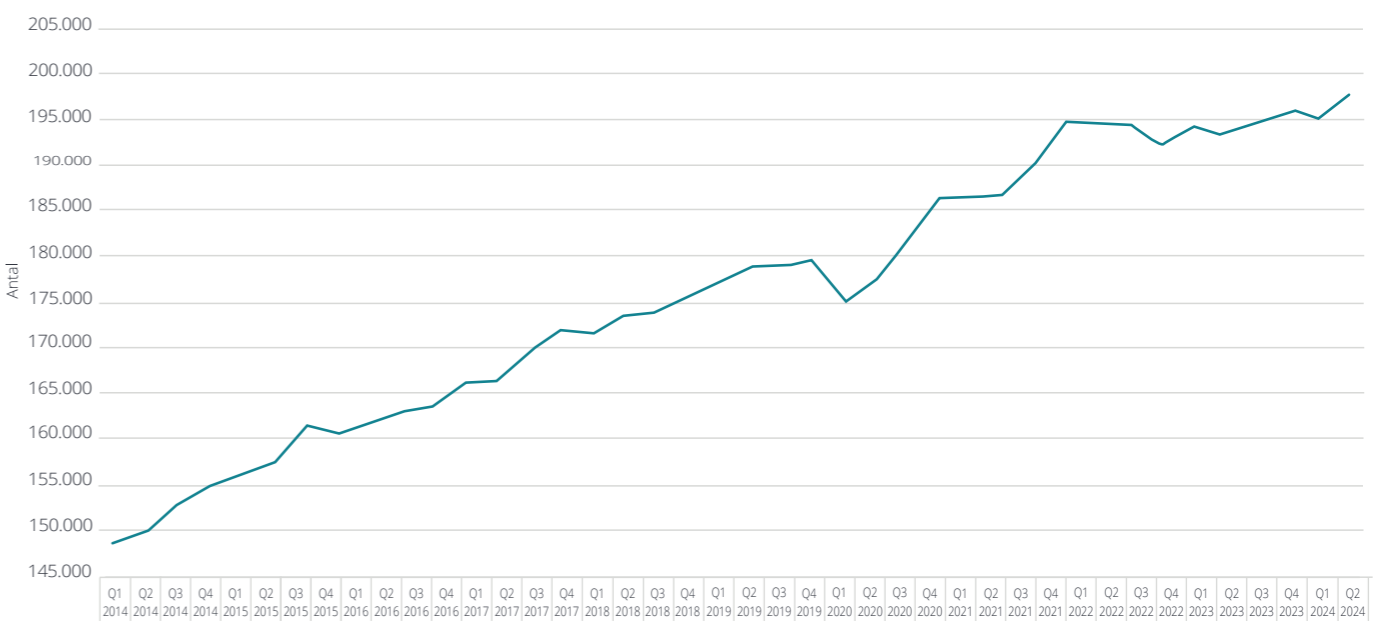

Udviklingen i beskæftigelsen

Den sæsonkorrigerede samlede beskæftigelse i bygge- og anlægsbranchen udgjorde 195.698 i 4. kv. 2023 og 197.727 ved udgangen af 2. kv. 2024. Det er det højeste niveau i 10 år. Akti-

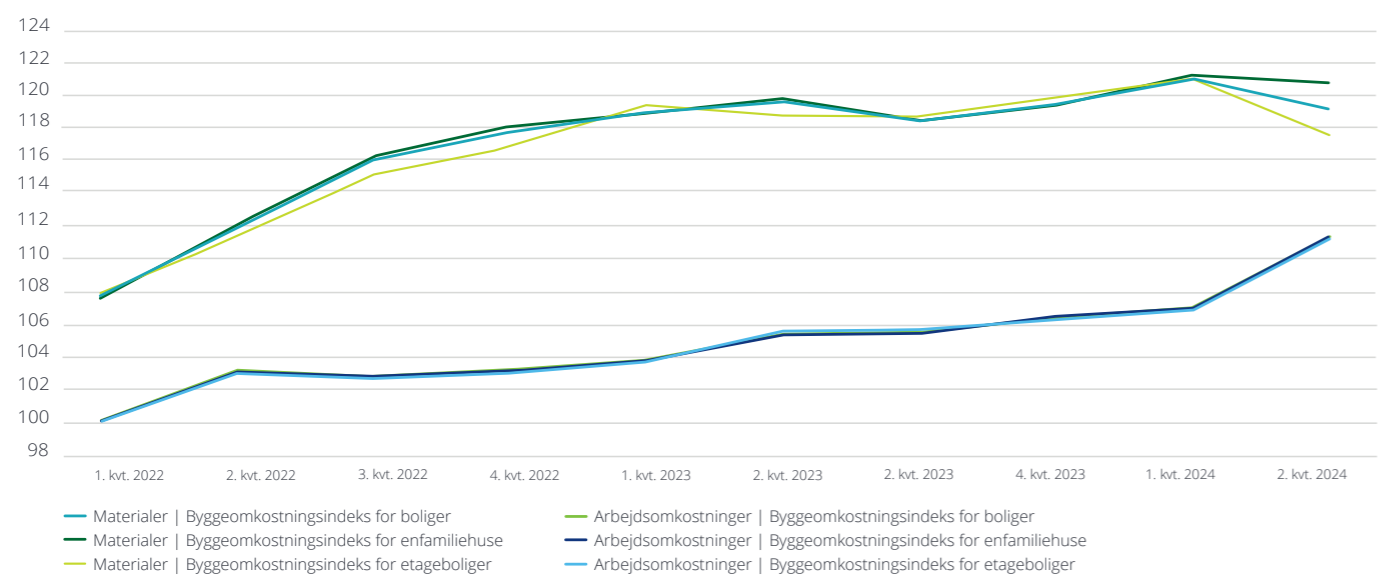
viteten er samlet set høj, men der er sket forskydninger fra nybyggeri til anlæg samt klimarelaterede aktiviteter. Store enkeltstående byggerier som Femern og Novo bidrager væsentligt.

Beskæftigede ved bygge og anlæg

Kilde: Danmarks Statistik

Byggeomkostningsindeks for boliger

Beskæftigede ved bygge og anlæg efter sæsonkorrigering ved udgangen af Q4

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 Q2
Byggeentrepenører	23.163	23.773	24.543	25.140	25.715	28.128	28.718	29.508	29.212	29.077
Anlægsentrepenører	17.731	17.958	18.966	18.162	18.536	15.616	16.903	17.388	19.137	19.752
El-installatører	27.431	27.167	28.439	29.265	30.598	30.851	31.177	32.739	33.539	35.332
VVS	15.732	17.089	17.209	17.914	18.156	18.097	18.925	19.641	19.859	19.513
Tømrer	32.532	34.610	35.830	37.332	39.647	41.202	42.694	41.196	41.586	42.581
Maler	13.284	13.536	14.395	14.429	13.528	14.641	15.264	15.791	15.308	14.553
Murer	11.004	10.928	11.358	11.560	11.874	11.678	12.868	12.068	12.058	11.486
Andre	16.741	17.893	18.853	20.153	21.066	22.035	23.422	24.260	24.999	25.433
I alt	157.618	162.954	169.593	173.955	179.120	182.248	189.971	192.591	195.698	197.727

Kilde: Danmarks Statistik, BYG1

Analyse af de 7 underbrancher

Anlægsentreprenørerne

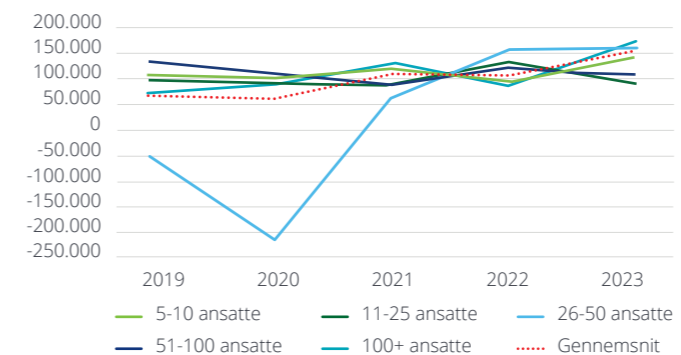
Anlægsentreprenørerne har haft en flot fremgang i indtjeningen i 2023. Den gennemsnitlige indtjening pr. medarbejder udgør 155 t.kr. i 2023 i forhold til 105 t.kr. i 2022, der var det bedste år i en årrække. Det er indtjeningen for de mindste og de største virksomheder, der har haft den største fremgang i 2023. Det primære resultat pr. ansat for virksomhederne med 5-10 ansatte udgør 141 t.kr. i 2023 i forhold til 95 t.kr. pr. ansat i 2022, og det primære resultat pr. ansat for virksomhederne med 100+ ansatte udgør 172 t.kr. i 2023 i forhold til 88 t.kr. pr. ansat i 2022. De største anlægsentreprenører er tilbage på sporet med den højeste indtjening pr. ansat. Den stigende indtjening skyldes, at de projekter, der blev udskudt eller forsinkede i 2022, nu kører, samt forøgede råvare-, materiale- og brændstofpriser er kommet under kontrol.

Der skete en betydelig vækst i aktiviteten i 2022 for anlægsentreprenørerne, der er fastholdt i 2023. Som følge heraf er indtjeningen væsentligt forbedret, og 90% af virksomhederne havde overskud i 2023.

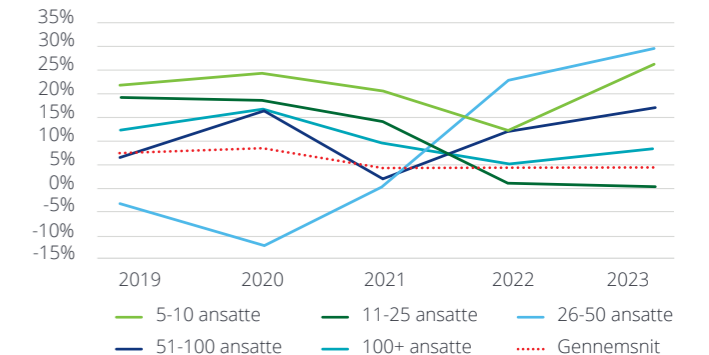
Soliditetsgraden udgør gennemsnitligt 37% i 2023 forhold til 47% i 2022. Det er virksomhederne med 5-10 ansatte, som har oplevet den største forbedring i soliditetsgraden fra gennemsnitligt 51% i 2022 til 56% i 2023.

Anlægsentreprenørerne er den underbranche, som har det laveste afkast af den investerede kapital, der udgør 4% i gennemsnit, hvilket er uændret i forhold til de sidste par år. Det skyldes, at anlægsentreprenørerne har store investeringer i maskiner, men at de ikke har en væsentlig højere indtjening end de øvrige underbrancher. Man skal være opmærksom på, at de mindste virksomheder sædvanligvis ikke indregner finansielle leasingkontrakter i balancen, da der ikke er krav om det i henhold til årsregnskabsloven for klasse B. Klasse C-selskaber skal foretage indregning af finansielle leasingkontrakter i balancen, dvs. virksomheder der omsætter for mere end 89 mio.kr.

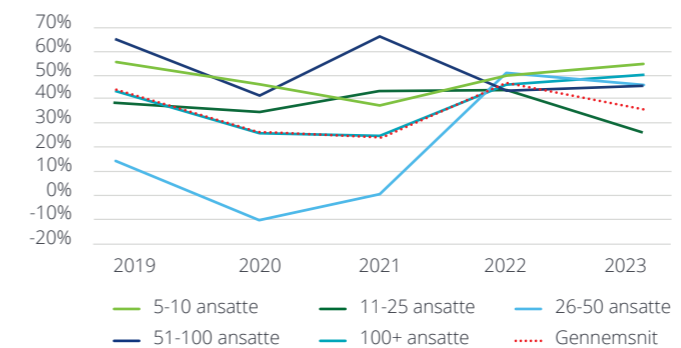
Primært resultat pr. ansat (gns.) - virksomhedsstørrelse

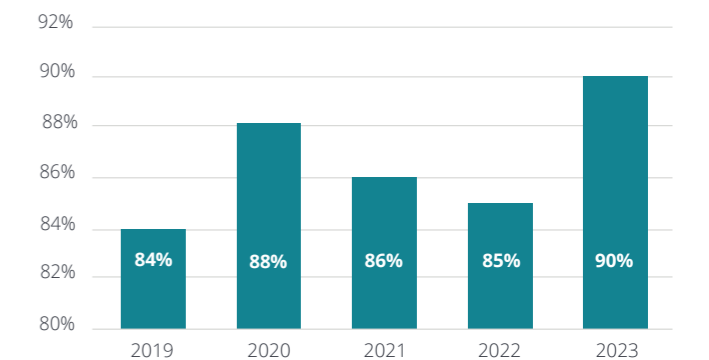
Afkast af investeret kapital (gns.) - virksomhedsstørrelse

Soliditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

Andel af virksomheder med overskud

Byggeentrepreneurne

Byggeentrepreneurne har oplevet en betydelig stigning i det primære resultat pr. ansat i 2023, hvor det primære resultat pr. ansat er steget fra 120 t.kr. i 2022 til 171 t.kr. i 2023.

Det er virksomhederne med 51-100 ansatte, der har den højeste indtjening med 212 t.kr. pr. ansat i 2023, men såvel virksomhederne med 5-10 ansatte, 11-25 ansatte, 26-50 ansatte og 100+ ansatte har oplevet en væsentlig stigning i det primære resultat pr. ansat i 2023. De mindste virksomheder har været dygtige til at omstille sig og har en flot fremgang i indtjeningen pr. ansat. Virksomhederne med 51-100 ansatte har haft den mest positive udvikling, hvilket skyldes, at den voldsomme stigning i materialepriserne i 2022 er kommet under kontrol.

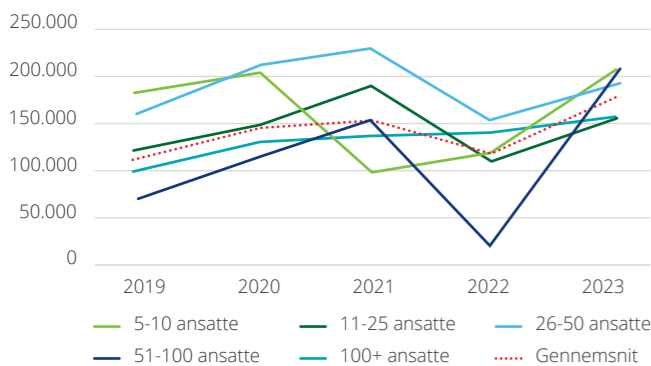
Der er meget stor spredning mellem de forskellige virksomhedsstørrelser. Kendetegnet fra byggeentrepreneurne i for-

hold til øvrige underbrancher er, at mange virksomheder i højere grad anvender underentrepreneur end eksempelvis murer-, tømrer- og malervirksomheder. Aktivitetsniveauet har fortsat været højt i 2023, men har været præget af lavere aktivitet i nybyggeriet og projektsalg. Da der er en andel af byggeentrepreneurne, der har projektsalg eller andre udviklingsaktiviteter, så påvirker det indtjeningen pr. ansat i væsentlig grad.

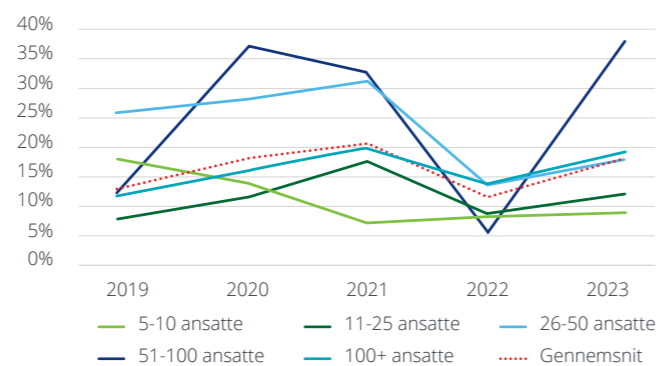
Afkastet af den investerede kapital udgør i gennemsnit 18% i 2023 i forhold til 12% i 2022. Det er virksomhederne med 51-100 ansatte, der har det højeste afkast af den investerede kapital på 39%. Den gennemsnitlige soliditetsgrad udgør 33% for byggeentrepreneurne, og byggeentrepreneurne med 11-25 ansatte har den højeste soliditet på 44%.

83% af byggeentrepreneurne havde overskud i 2023, hvilket er på niveau med 2022.

Primært resultat pr. ansat (gns.) - virksomhedsstørrelse

Afkast af investeret kapital (gns.) - virksomhedsstørrelse

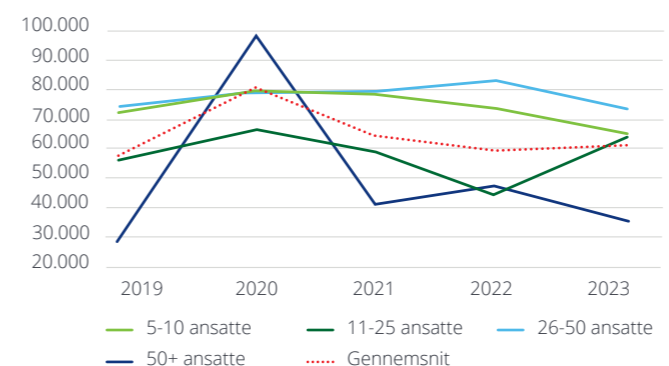
Murerne

Den gennemsnitlige indtjening pr. ansat hos murervirksomhederne udgør 62 t.kr. i 2023 i forhold til 60 t.kr. i 2022. Det er virksomhederne med 11-25 ansatte, der har oplevet den største stigning i det primære resultat pr. ansat i 2023, hvor det primære resultat er steget fra 45 t.kr. i 2022 til 64 t.kr. i 2023. Virksomhederne med 26-50 ansatte har det højeste primære resultat pr. ansat med 79 t.kr. i 2023.

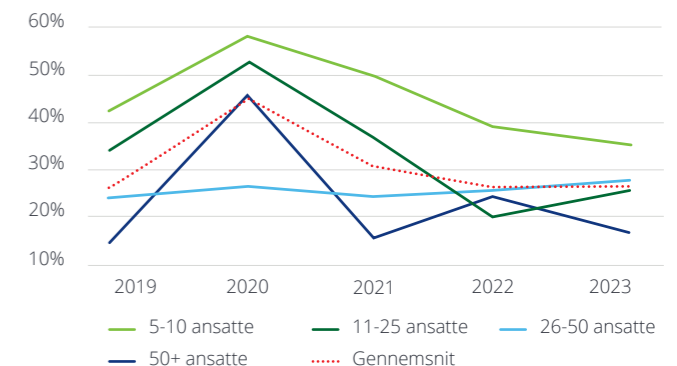
Soliditetsgraden udgør i gennemsnit 38% i 2023, hvilket er en stigning på 1 procentpoint i forhold til 2022. Der er sammenhæng mellem udviklingen i det primære resultat pr. ansat og udviklingen i afkastet af den investerede kapital, hvor den gennemsnitlige murervirksomhed har realiseret et afkast af den investerede kapital på niveau med 2022 på 27% i 2023.

80% af murervirksomhederne havde overskud i 2023, hvilket er en tilbagegang på 4% i forhold til 2022.

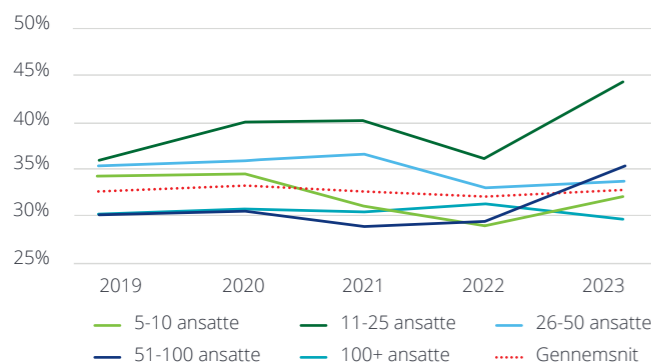
Primært resultat pr. ansat (gns.) - virksomhedsstørrelse

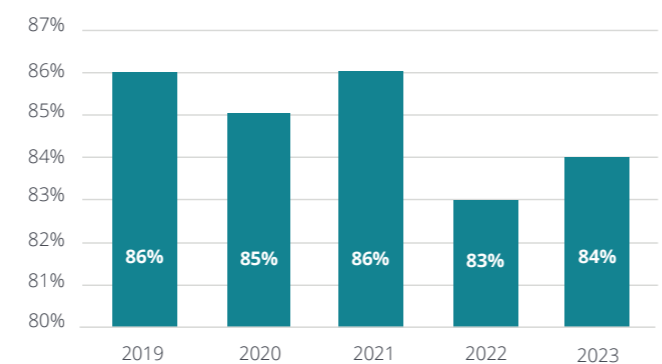
Afkast af investeret kapital (gns.) - virksomhedsstørrelse

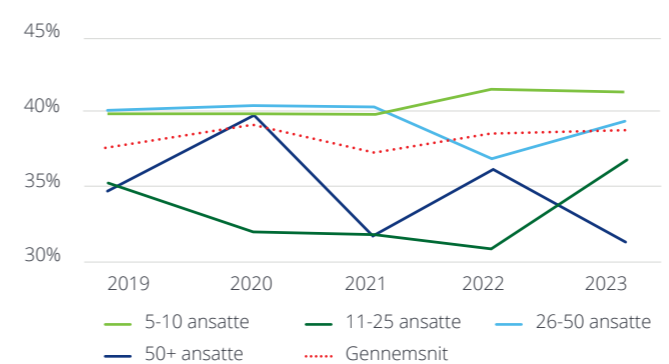
Soliditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

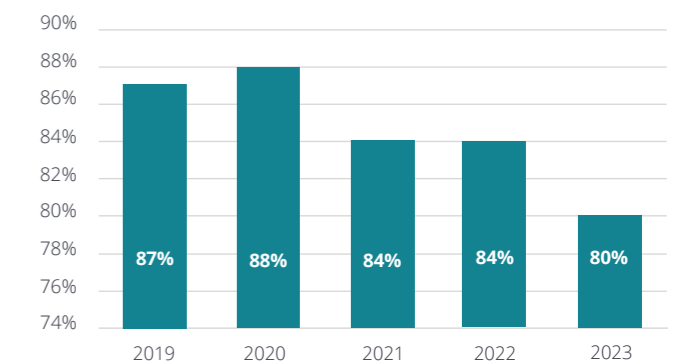
Andel af virksomheder med overskud

Soliditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

Andel af virksomheder med overskud

Tømrerne

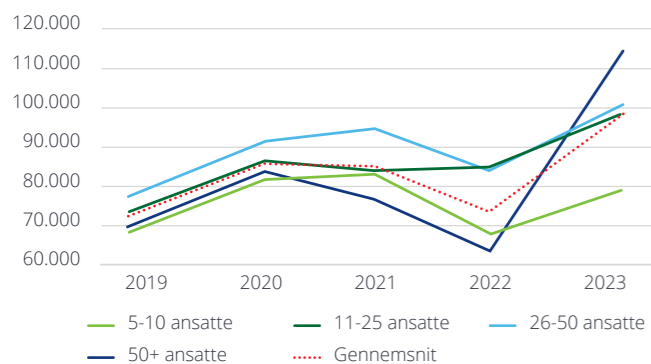
Det primære resultat pr. ansat udgør 99 t.kr. i 2023 i forhold til 76 t.kr. i 2022. Virksomhederne med 50+ ansatte har den største fremgang i indtjeningen pr. ansat, og har nu den højeste indtjening pr. ansat med 115 t.kr. pr. ansat. Stigende lønninger og materialepriser prægede indtjeningen i 2022, men priserne er justeret i 2023, ligesom materialeprisernes himmelflugt er stoppet og på nogle områder reduceret.

Afkastet af den investerede kapital er for tømrerbranchen steget i 2023, og er gået fra 31% i 2022 til 39% i 2023. Alle stør-

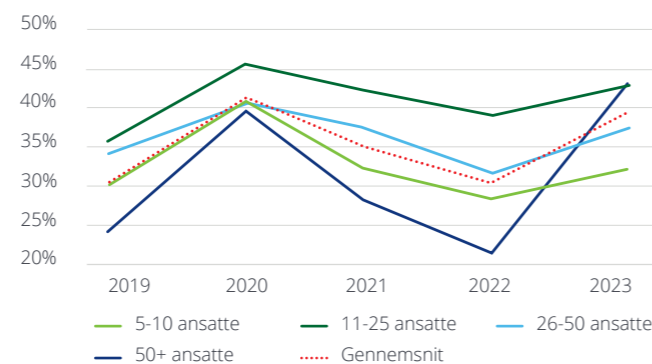
relseskategorierne har haft fremgang i 2023 i afkastet af den investerede kapital, og det er de største virksomheder, der har haft den største fremgang.

86% af tømrervirksomhederne havde overskud i 2023, hvilket er en forbedring i forhold til 2022, hvor 84% af virksomhederne havde overskud. Aktiviteten er fortsat høj i 2023 for tømrerne, og de er generelt gode til at tjene penge. I historisk perspektiv er det ca. 1/6, der har underskud.

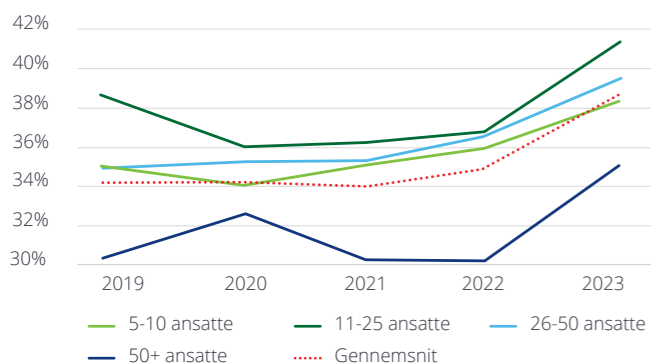
Primært resultat pr. ansat (gns.) - virksomhedsstørrelse

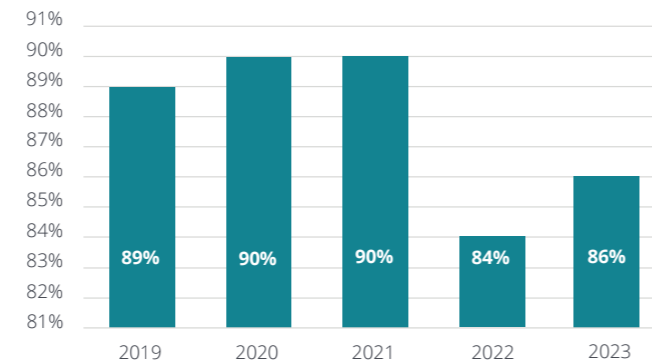
Afkast af investeret kapital (gns.) - virksomhedsstørrelse

Soliditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

Andel af virksomheder med overskud

Malerne

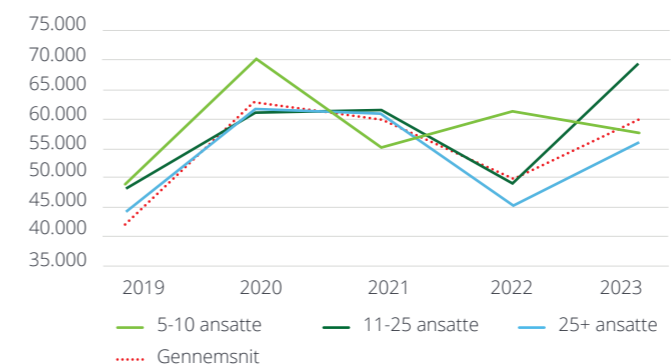
Det primære resultat pr. ansat udgør 61 t.kr. i 2023, hvilket er en stigning på 10 t.kr. i forhold til 2022, hvor det primære resultat pr. ansat udgjorde 51 t.kr. Virksomhederne med 11-25 ansatte har den højeste indtjening pr. ansat med 69 t.kr. De mindste virksomheder har i 2023 oplevet udskydelse af opgaver, nedgang i boligbyggeriet samt at flere på det private har udsendt opgaver eller selv udført det.

Soliditetsgraden udgør 42% i 2023, hvilket er en stigning på 3 procentpoint i forhold til 2022.

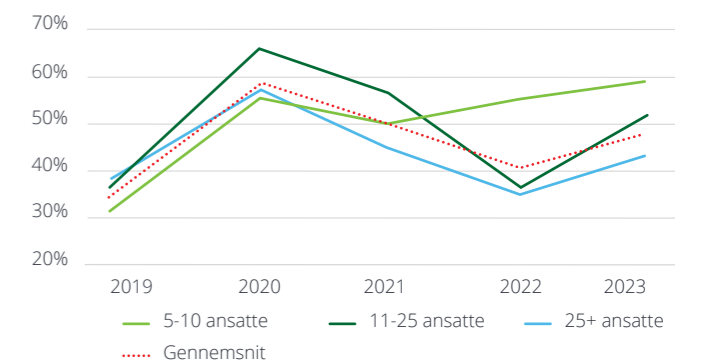
Afkastet af den investerede kapital for malerbranchen er steget i 2023, og er steget fra 41% i 2022 til 48% i 2023.

83% af malervirksomhederne havde overskud i 2023, hvilket er en stigning på 2% i forhold til 2022, hvor 81% af malervirksomhederne havde overskud.

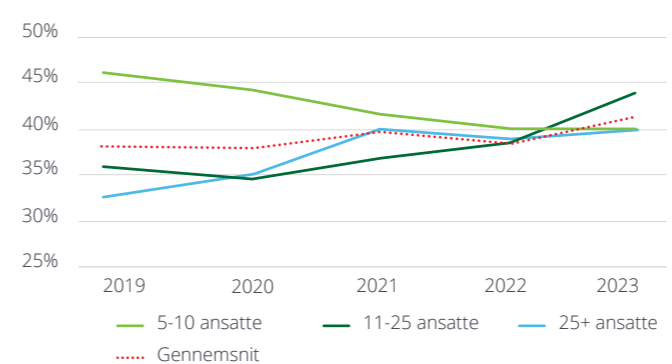
Primært resultat pr. ansat (gns.) - virksomhedsstørrelse

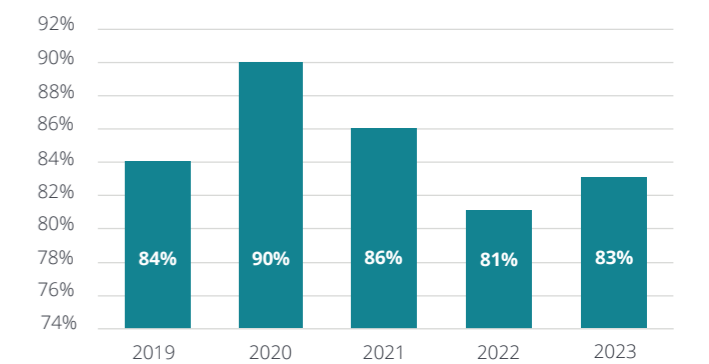
Afkast af investeret kapital (gns.) - virksomhedsstørrelse

Soliditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

Andel af virksomheder med overskud

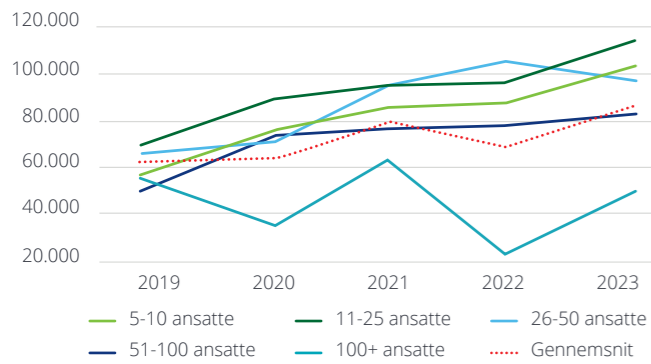

El-installatørerne

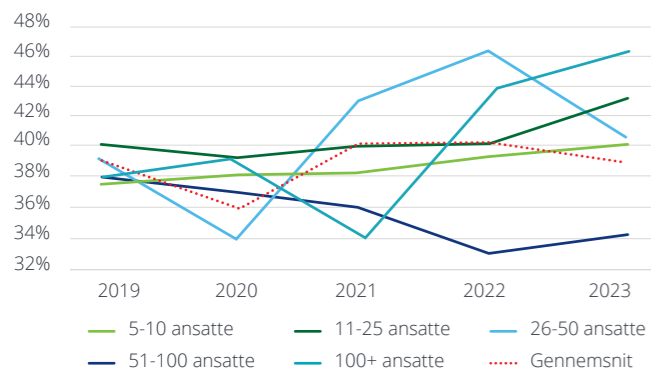
Det primære resultat pr. ansat udgør 85 t.kr. i 2023, hvilket er en stigning på 13 t.kr. pr. ansat i forhold til 2022, hvor det primære resultat pr. ansat udgjorde 72 t.kr. Det er en stigning på 19%. Virksomhederne med 11-25 ansatte har den højeste indtjening pr. ansat med 116 t.kr. El-installatørernes gennemsnitlige primære resultat pr. ansat er steget fra 62 t.kr. i 2019 til nu 85 t.kr. i 2023.

Soliditetsgraden udgør 40% i 2023, hvilket er et fald fra 41% i 2022.

Primært resultat pr. ansat (gns.) - virksomhedsstørrelse

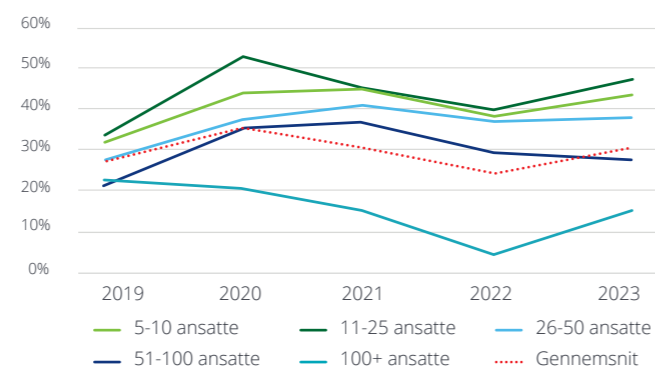
Soliditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

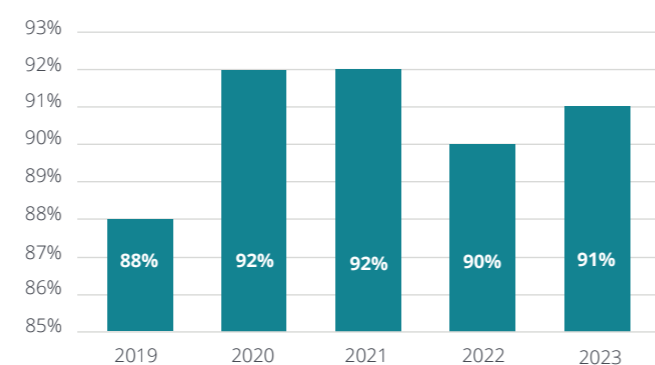
Afkastet af den investerede kapital for el-installatørerne er steget i 2023 til 30%, en stigning på 5 procentpoint i forhold til 2022.

Hele 91% af el-installatørerne havde overskud i 2023, hvilket er en stigning på 1% i forhold til 2022.

Afkast af investeret kapital (gns.) - virksomhedsstørrelse

Andel af virksomheder med overskud

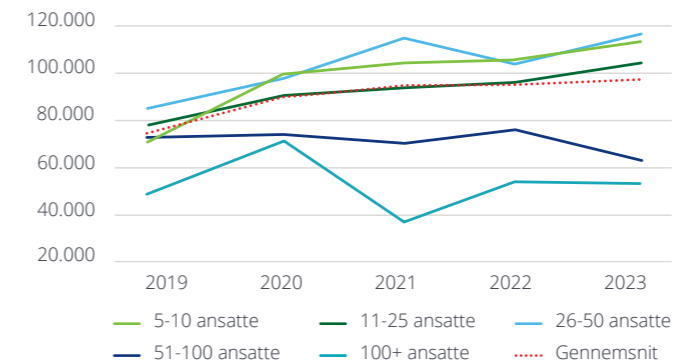

VVS

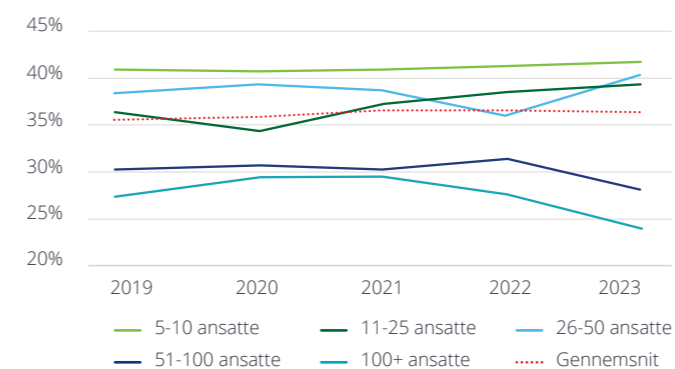
Det primære resultat pr. ansat udgør 97 t.kr. i 2023, hvilket er en stigning på 4 t.kr. i forhold til 2022, hvor det primære resultat pr. ansat udgjorde 93 t.kr. Virksomhederne med 26-50 ansatte har den højeste indtjening pr. ansat med 118 t.kr. Det primære resultat pr. ansat er væsentligt mindre for virksomhederne med 51-100 ansatte og 100+ ansatte end for de mindre VVS-virksomheder, da de realiserer henholdsvis 62 t.kr. og 55 t.kr. i primært resultat pr. ansat.

Soliditetsgraden udgør 37% i 2023, hvilket er 1 procentpoint højere end i forhold i 2022.

Primært resultat pr. ansat (gns.) - virksomhedsstørrelse

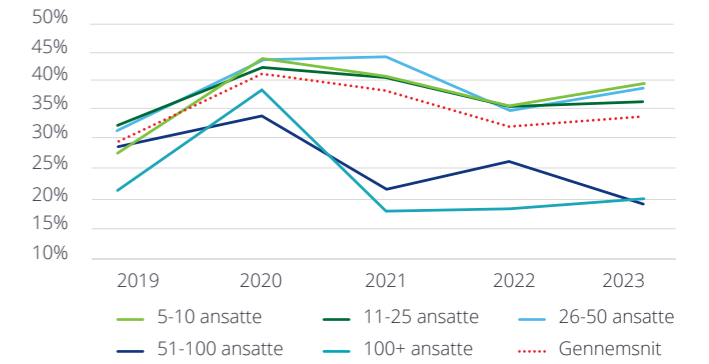
Soliditetsgrad (gns.) - virksomhedsstørrelse

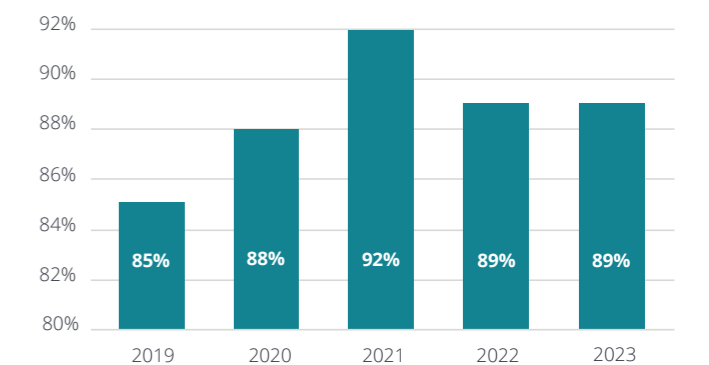
Afkastet af den investerede kapital for VVS-virksomhederne er steget i 2023, og er gået fra 32% i 2022 til 33% i 2023.

89% af VVS-virksomhederne havde overskud i 2023, hvilket er på niveau med 2022.

Afkast af investeret kapital (gns.) - virksomhedsstørrelse

Andel af virksomheder med overskud

Grundlag for analysen

Analysen er udarbejdet af Deloitte's branchegruppe for bygge- og anlægsbranchen. Analysen er gennemført i perioden juli - august 2024.

Analysen indeholder anlægsprenører, bygningsentreprenører, murerne, tømrerne, malerne samt VVS'erne og el-installatørerne.

Analysen omfatter 3.591 virksomheder og bygger på de seneste 5 års nøgletal og resultater i branchen. Vi har udarbejdet en samlet analyse, som også er opdelt på underbrancher. Disse finder du i den sidste del af denne rapport.

Nøgletalsberegninger baseret på omsætningstal afspejler kun udviklingen for de virksomheder, der oplyser omsætning. For at maksimere størrelsen på populationen er konkursramte virksomheder også medtaget i deres respektive aktive regnskabsår.

Vi har anvendt data fra virksomhedernes seneste årsregnskaber og suppleret med andre offentligt tilgængelige oplysninger om branchen og de enkelte virksomheder. Årsregnskaber, afleveret inden 17. juni 2024, indgår i analysen. Nøgletallene i analysen er baseret på populationens seneste 5 års regnskabstal. Da vi som revisorer og rådgivere dagligt er i kontakt med et stort antal virksomheder i byggeriet, har vi også trukket på viden internt i Deloitte.

Bygge- og anlægsbranchen består af tre grupper af virksomheder:

1. Rådgivende virksomheder (arkitekter og ingeniører)
2. Producenter af byggematerialer (industrivirksomheder)
3. Udførende byggevirksomheder (entreprenører og håndværksvirksomheder)

Med til branchen hører også handel med byggematerialer og værktøjer samt producenter af maskiner og værktøj. De udførende virksomheder er karakteriseret ved få store virksomheder, mens den store andel af små virksomheder står for en væsentlig del af den samlede omsætning. Målt på omsætning har de udførende virksomheder den største andel af det enkelte byggeprojekt.

De 3.591 virksomheder i analysen er fordelt på forskellige underbrancher. Fordelingen er foretaget ud fra de branchekoder, som virksomhederne selv har registreret.

Antal virksomheder	5-10 ansatte	11-25 ansatte	26-50 ansatte	51-100 ansatte	100+ ansatte	Total
Anlægsprenører	66	67	31	18	25	207
Byggeentreprenører	212	165	98	46	39	560
Malere	158	97	47	0	0	302
Murere	188	75	30	16	0	309
Tømrere	552	312	121	45	0	1.030
El-installatørerne	258	212	81	47	21	619
VVS	276	208	53	19	8	564
Total	1.710	1.136	461	191	93	3.591

Deloitte's branchegruppe

Branchegruppen består af et tværfagligt team af revisorer og rådgivere med viden og indsigt i bygge- og anlægsbranchen. Branchegruppens medlemmer betjener dagligt en lang række virksomheder inden for bygge- og anlægsbranchen. Vores viden om - og indsigt i - byggeriets vilkår vokser derfor dag for dag. Når det gælder fagområder, fordeler vi os på alt fra revision, regnskab, økonomi, bæredygtighedsstrategi og innovation, finansiering, it-løsninger, skat og moms, køb og salg af virksomheder til anden relateret rådgivning. Da vi i det daglige arbejder tæt sammen med bygge- og anlægsvirksomheder, er vi i stand til at forstå de udfordringer, som virksomhederne står over for. Og vi kan se de muligheder og løsninger, som kan være med til at gøre en forskel - for såvel den enkelte virksomhed som for branchen som helhed.

Branchegruppens formål er at udvikle og levere løsninger, som skaber værdi for vores kunder. Vi tilbyder integrerede rådgivningsydelser, og vores filosofi er, at vi kan tilføre værdi til enhver opgave - lille som stor.

Analysen er udarbejdet af:

Thomas Frommelt
tfrommelt@deloitte.dk
+45 24 23 83 04
Weidekampsgade 62300
København S

Anvendte hoved- og nøgletal

Investeret kapital	= [Samlede aktiver] - [Værdipapirer] - [Likvide midler] - [Pensioner] - [Leverandørgæld] - [Igangværende arbejder, a conto] - [Anden gæld] - [Periodeafgrænsningsposter (aktiver)] - [Anden kortfristet gæld]
Afkast af investeret kapital	= [Primært resultat] / [Investeret kapital]
Primært resultat pr. ansat	= [Primært resultat] / [Ansatte]
Omsætningshastighed for investeret kapital	= [Nettoomsætning] / [Investeret kapital]
Arbejds kapital	= [Omsætningsaktiver] - [Kortfristet gæld]
Finansielle aktiver	= [Andre finansielle aktiver] + [Finansielle anlægsaktiver] + [Værdipapirer] + [Likvide midler]
Finansielle forpligtelser	= [Pensioner] + [Andre hensættelser] + [Hensættelser] + [Ansvarlig lånekapital] + [Langfristet gæld til kreditinstitutter] + [Langfristet bankgæld] + [Anden langfristet gæld] + [Langfristet gæld] + [Kortfristet gæld til kreditinstitutter] + [Kortfristet bankgæld]
Egenkapitalens forrentning	= [Primært resultat] / [Egenkapital]
Finansiell gearing	= [Investeret kapital] / [Egenkapital]
Likviditetsgrad	= [Omsætningsaktiver] / [Kortfristet gæld]
Overskudsgrad	= [Resultat før skat] / [Nettoomsætning]
Soliditetsgrad	= [Egenkapital] / [Samlede aktiver]

Kontaktpersoner

Thomas Frommelt
Revision, København
Tlf: 24 23 83 04
tfrommelt@deloitte.dk

René Andersen
Revision, København
Tlf: 51 21 49 02
reandersen@deloitte.dk

Bo Odgaard
Revision, Silkeborg
Tlf: 30 93 66 39
bodgaard@deloitte.dk

Per Therkelsen
Revision, Odense
Tlf: 21 21 46 47
ptherkelsen@deloitte.dk

Jesper Bianco Hildebrandt
Tax and Legal, Aarhus
Tlf: 30 93 47 77
jhildebrandt@deloitte.dk

Bo Damgaard Hansen
Revisor, Odense
Tlf: 51 40 79 55
bodhansen@deloitte.dk

Casper Moll
Revisor, Odense
Tlf: 30 93 51 46
cmoll@deloitte.dk

Jacob Tækker Nørgaard
Revisor, Aarhus
Tlf: 28 30 62 53
jnoergaard@deloitte.dk

Jakob Olesen
Revision, Aalborg
Tlf: 30 93 56 74
jaolesen@deloitte.dk

Jacob Nørmark
Revision, Aarhus
Tlf: 30 35 16 99
jnoermark@deloitte.dk

Lars B. Nielsen
Revision, Kolding
Tlf: 30 70 37 28
larnielsen@deloitte.dk

Nicolaj Haarup
Revision, Silkeborg
Tlf: 22 82 88 13
nhaarup@deloitte.dk

Camilla Lind
Tax Global Mobility MN, København
Tlf: 30 93 48 84
calind@deloitte.dk

Sami Nikolai El-Galaly
Revisor, Aalborg
Tlf: 26 18 72 87
selgalaly@deloitte.dk

Marie Voldby
Sustainability, København
Tlf: 20 75 78 25
mvoldby@deloitte.dk

Ditlev Sloth Pless
Assurance Offerings, Odense
Tlf: 31 34 31 58
dpless@deloitte.dk

Deloitte.

Deloitte er en betegnelse for et eller flere af Deloitte Touche Tohmatsu Limiteds (DTTL) medlemsfirmaer, dets netværk af medlemsfirmaer og deres tilknyttede virksomheder (der samlet betegnes "Deloitte-organisationen"). DTTL (der også omtales som "Deloitte Global") og alle dets medlemsfirmaer og tilknyttede virksomheder udgør selvstændige og uafhængige juridiske enheder, som ikke kan forpligte hinanden over for tredjemand. DTTL og de enkelte DTTL-medlemsfirmaer og tilknyttede virksomheder er kun ansvarlige for egne handlinger og/eller udeladelser. DTTL leverer ikke ydelser til kunder. Vi henviser til www.deloitte.com/about for nærmere oplysninger.

Deloitte er en førende global leverandør af revision og erklæringsopgaver, konsulenttydelser, finansiel rådgivning, risikostyring, skatterådgivning og dertil knyttede ydelser. Vores netværk af medlemsfirmaer og tilknyttede virksomheder findes i over 150 lande og territorier (samlet betegnet "Deloitte-organisationen") og servicerer fire ud af fem virksomheder fra listen over verdens største selskaber, Fortune Global 500®. Læs mere på www.deloitte.com om, hvordan Deloittes mere end 450.000 medarbejdere gør en forskel.